

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет підготовки іноземних громадян
Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

професор

Анжеліка БАТРАКОВА

» 2024 року

Екз. 1

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	ОК03 Українська мова (за професійним спрямуванням) <small>(назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)</small>
статус дисципліни	обов'язкова <small>(обов'язкова / виборкова)</small>
рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) <small>(перший (бакалаврський) / другий (магістерський) / третій (освітньо-науковий))</small>
галузь знань	03 Гуманітарні науки <small>(шифр і назва галузі знань)</small>
спеціальність	035 Філологія <small>(шифр і назва спеціальності)</small>
спеціалізація	035.10 Прикладна лінгвістика <small>(шифр і назва спеціалізації)</small>
освітня програма	Філологія (Прикладна лінгвістика) <small>(назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)</small>
мова навчання	українська

жш

1. Мета вивчення навчальної дисципліни вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є формування системи знань про норми сучасної літературної мови як основи культури усного й писемного ділового мовлення фахівців, набуття практичних навичок використання в мовленні наукової та фахової термінології, вироблення вмінь створювати та відтворювати усні й писемні мовленнєві жанри професійного спілкування.

2. Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» базується на знаннях, отриманих студентами під час вивчення шкільного курсу української мови, української літератури, історії України, культурології, правознавства.

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 3 Кількість годин – 90	нормативна (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)
Семестр викладання дисципліни	1 (порядковий номер семестру)
Вид контролю:	екзамен (залік, екзамен)
Розподіл часу:	
- лекції (годин)	
- практичні, семінарські (годин)	32
- лабораторні роботи (годин)	-
- самостійна робота студентів (годин)	28
- курсовий проект (годин)	-
- курсова робота (годин)	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-
- екзамен (годин)	30

4. Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

СК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

5. Очікувані результати навчання з дисципліни:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку і місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

6. Методи навчання:

МН1 – комунікативний метод (здійснення інтерактивної діяльності, навчальна дискусія, пояснення);

МН2 – практичний метод (виконання практичних завдань, написання наукових робіт);

МН3 – аудіо-візуальний метод (зорова невербальна наочність, сприйняття мови на слух: ілюстрації, аудіо, відео).

МН4 – метод спостереження (цілеспрямоване сприйняття мовних та мовленнєвих явищ, їх імітація та практична реалізація);

МН5 – самостійна робота як метод навчання (самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з метою його практичного використання).

7. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль			Екзаменаційний контроль	Разом за дисципліну
T1	T2	T3	30	100
20	20	30		

1. Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі екзамену.

2. Здобувач вищої освіти отримує екзаменаційну оцінку, яка обчислюється як середньоарифметична оцінка поточного контролю та письмового екзамену з дисципліни.

3 Умовою допуску до екзамену є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Бали за шкалою ХНАДУ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального .
80-89	Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального .
75-79		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , без прогалин, деякі практичні навички роботи із засвоєним матеріалом сформовані недостатньо , усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками .
67-74	Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки .
60-66		E	«Посередньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального .

35-59	Незадовільно	FX	«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконано , або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34		F	«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом).

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90-100
BC	Добре	75-89
DE	Задовільно	60-74
FX	Незадовільно з можливістю перездати	35-59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	1-34

8. Засоби діагностики результатів навчання: Опитування, перевірка виконання вправ і завдань, написання самостійних робіт, презентації результатів виконаних завдань, поточне тестування, модульне тестування, іспит.

9. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	Література
--------	--------------------------------	-----------------	------------

		Очна	
1	2	3	4
1	ПР 1. Державна мова України: система норм і стилів	2	1.1., 2.2, 3.4
	ПР 2. Основні вимоги до укладання ділових паперів	2	
	ПР 3. Документи щодо особового складу і довідково-інформаційні документи	2	1.1, 1.2, 2.1
	ПР 4. Обліково-фінансові та господарсько-договірні документи	2	
	ПР 5. Організаційно-розпорядчі документи	2	
	СР Вимоги до змісту та розташування реквізитів документів	4	
2	ПР 6. Лексичні та синтаксичні особливості офіційно-ділового стилю фахової документації	2	1.3, 1.4, 3.1
	СР Книжні та іншомовні слова в текстах фахових документів.	4	
	ПР 7. Граматичні особливості частин мови у ділових паперах	2	1.1, 1.5, 2.1
	СР. Зв'язок числівника з іменником	4	
	ПР 8. Усна фахова комунікація: різновиди й особливості, атрибути	2	1.1, 1.4, 1.5
	СР Паралінгвістичні засоби у спілкуванні із закордонними партнерами	4	
	ПР 9. Галузева прес-конференція	2	1.3, 1.4, 3.3
	ПР 10. Організація професійного спілкування. Культура усного ділового спілкування: загальні риси	2	
3	ПР 11. Науково-дослідницька діяльність студента: форми і види	2	1.1, 1.3, 3.2
	СР Мовні засоби для реалізації наукової діяльності студента	4	
	ПР 12. Проведення науково-практичної конференції «Сучасні проблеми українського термінознавства»	2	1.2, 1.5, 2.1
	СР Укладання термінологічного мінісловника для дорожньо-будівельної галузі	4	
	ПР 13. Система основних понять термінознавства	2	1.2, 1.4, 2.1
	СР Характеристика основних термінологічних словників дорожньо-будівельної галузі. Види технічного перекладу	4	

	ПР 14. Основні способи термінотворення	2	1.2, 1.5, 3.4
	ПР 15. Лексико-семантичні процеси в українській дорожньо-будівельній термінології	2	
	ПР 16. Підсумкова контрольна робота навчальної дисципліни за заняттями № 11-15	2	
	Підготовка до іспиту	30	
Усього за семестр		90	
УСЬОГО за дисципліною		90 ПР–32 СР–28 Іспит–30	

10. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять _____

(за наявності)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення комп'ютери _____

(за потреби)

12. Рекомендовані джерела інформації

Базова література:

- 1.1. Книшенко Н.П. Комплексне дослідження української дорожньо-будівельної термінологічної лексики: монографія / Харків: в-во «Стиль-іздат», 2023. – 150 с.
- 1.2. Книшенко Н.П. Термінознавство: лінгвістичний опис української термінологічної системи / Н. П. Книшенко. Харків: Видавництво ХНАДУ, 2021. 140 с.
- 1.3. Книшенко Н.П. Збірник фахових словникових диктантів з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» (для студентів автомобільного та механічного факультетів) / Н. П. Книшенко, Н. В. Нікуліна. – Харків: Видавництво ХНАДУ, 2016. – 120 с.
- 1.4. Нікуліна Н.В. Зошит-конспект з навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» / Н. В. Нікуліна, Н. П. Книшенко. – Харків: Видавництво ХНАДУ, 2020. 192 с.
- 1.5. Книшенко, Н. П. Автомобільно-дорожнє термінознавство : конспект лекцій з дисципліни [Електронний ресурс] / Н. П. Книшенко, Н. В. Нікуліна ; Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. - Харків : ХНАДУ, 2024. - 119 с.
ftp://194.44.189.147/libfulltxt/UCHLIB/ER/2024/KL_ADT_KnyshenkoNikulina24.pdf

Допоміжна література

- 2.1. Нікуліна Н.В., Книшенко Н.П. Українська мова професійного спілкування для студентів усіх факультетів: навч. посіб. Харків: ХНАДУ, 2024. 252 с.

Інформаційні ресурси

- 3.1. Лінгвістичний портал [Електронний ресурс]. – [Режим доступу]: <http://www.mova.info/>
- 3.2. Портал української мови [Електронний ресурс]. – [Режим доступу]: <http://www.pravila-uk-mova.at.ua/>

3.3. Словники он-лайн [Електронний ресурс]. – [Режим доступу]:
<http://www.rozum.org.ua/>

3.4. Українська мова [Електронний ресурс]. – [Режим доступу]:
<http://www.ukrajinskamova.org.ua/>

Розробник (и) програми: к.філол.н., доцент Наталія КНИШЕНКО

(наук. ступінь, вчене звання), (підпис)

« 26 »   серпня   2024   року

Завідувач кафедри к.філол.н., доцент Неля НІКУЛІНА

(науковий ступінь, вчене звання) (підпис)

« 26 »   серпня   2024   року

Погоджено
Гарант освітньої програми

к.філол.н., доцент Анастасія ПТУШКА
 (науковий ступінь, вчене звання) (підпис)

« 26 » серпня   2024   року

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
 Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

Декан механічного факультету

к.т.н, доц Олександр ЄФИМЕНКО
 (науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (прізвище та ініціали)

« 26 »   серпня   2024   року